

RAADSELVOGEL

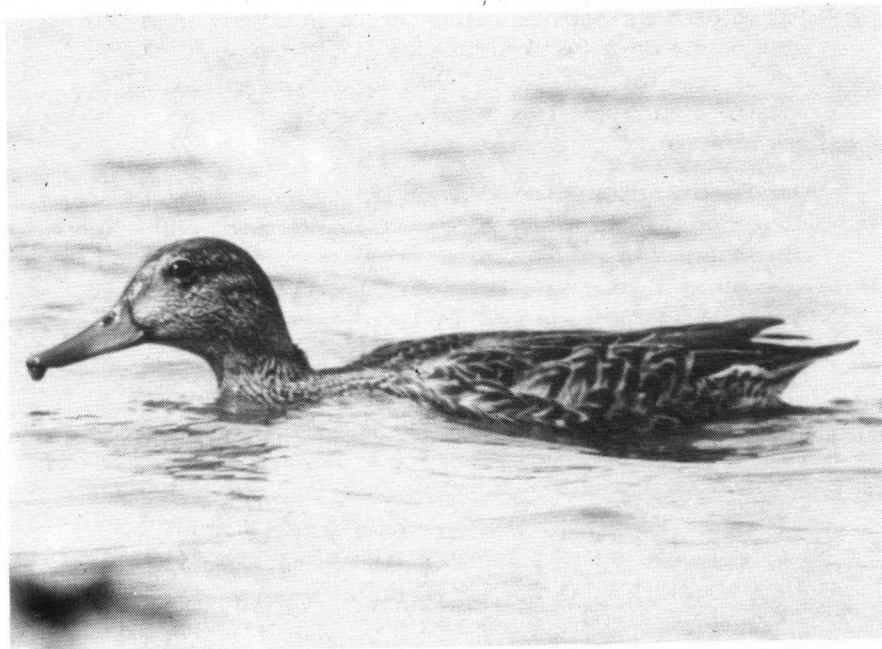

Foto: Piet Munsterman.

Zoals u zich misschien herinnert, stond in het vorige nummer van de Fitis de bovenstaande foto van een eend in de nieuwe rubriek 'raadselvogel'. Hieronder wordt aangegeven hoe men aan de hand van de kenmerken zoals deze op de foto te zien zijn, de 'raadselvogel' op naam kan brengen.

Determinatie

De vogel heeft een onopvallend bruin verenkleed, de koptekening is niet bijzonder uitgesproken en van de spiegel op de vleugel is weinig te zien. Dit maakt het determineren er niet gemakkelijker op. Doordat de vogel er zo onopvallend uitziet, kan niet direct het geslacht bepaald worden. Bij eenden is het zo dat de mannetjes in de zomermaanden net als de vrouwtjes getooid zijn met een bruin verenkleed, dit kleed wordt het zogenaamde eclipskleed genoemd. Wanneer de mannetjes in de zomer gaan ruïen, wordt het

felgekleurde verenkleed vervangen door een bruin eclipskleed. Zij zijn dan alleen onder goede lichtomstandigheden van de vrouwtjes te onderscheiden. Wanneer in september de dagen korter worden, wordt het bekende felgekleurde kleed door slijtage van het eclipskleed weer zichtbaar. Dan breekt ook weer de tijd aan dat de mannetjes een partner voor het volgend voorjaar moeten zien te veroveren. Terug naar de vogel op de foto.

Op de foto is te zien dat de hals fijn gestreept is en de achterflank er gevlekt uitziet. De kop is enigszins getekend. Vanaf het oog loopt een donkere streep naar de nek. Boven deze oogstreep loopt een lichte wenkbrauwstreep. De kruin is donker. Dit koppatroon komt bij enkele soorten eenden (zowel bij vrouwtjes als mannetjes in eclipskleed) voor. Soorten als Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend, Snuient en Witoogend vertonen deze kenmerken niet en vallen dus af als mogelijke kandidaten voor de oplossing van dit raadsel. De soorten die nu nog overblijven zijn Wilde Eend, Krakeend, Wintertaling en Zomertaling. Nu er al enkele soorten zijn afgevallen kan het postuur van de afgebeelde vogel voor een verdere schifting zorgen.

De grootte van de vogel is niet uit de foto af te leiden omdat vergelijkingsmateriaal ontbreekt. Wel is te zien dat het voorhoofd duidelijk afgeplat is. Dit brengt ons weer dichterbij de oplossing, want Wilde Eend en Krakeend hebben een rondere kop en daardoor een steiler voorhoofd. De eend is dus een taling. Het belangrijkste verschil tussen Zomer- en Wintertaling is de snorstreep van de Zomertaling die zowel bij vrouwtjes als mannetjes in eclipskleed te zien is. Ook jonge Zomertalingen vertonen deze snorstreep (zie tekening).

Karakteristiek koppatroon van de Zomertaling. Van boven naar beneden zien we: een donkere kruin; een lichte wenkbrauwstreep; een donkere oogstreep; een licht wanggedeelte en een donkere snorstreep. Tekening: Guido van Leeuwen.

De afgebeelde eend heeft een dergelijke snorstreep niet en zodoende moet het dus een Wintertaling zijn. Alle andere, reeds genoemde kenmerken bevestigen deze conclusie.

Rest nog het geslacht en de leeftijd van de vogel. Zowel een mannetje in eclipskleed als een vrouwtje Wintertaling hebben een voornamelijk donkere snavel met een lichte rand. de snavel van de eend op de foto is daarentegen opvallend licht van kleur. Dit komt alleen voor bij juveniele Wintertalingen. Over het geslacht is verder niets te zeggen. De door Piet Munsterman gefotografeerde eend is dus een jonge Wintertaling (mannetje of vrouwtje).

Frank Dorel
Guido van Leeuwen